

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

Îmbunătățirea monitoringului hidrologic bilateral

- Valentina Ceres

Importanța monitoringului resurselor de apă

Gestionarea durabilă a resurselor de apă este posibilă numai în condițiile disponibilității unor informații calitative și cantitative adecvate despre starea corpului de apă în orice moment, acest fapt justificând clar necesitatea și importanța monitoringului resurselor de apă.

Procesul de monitorizare constă în colectarea de informații în anumite puncte, în anumite intervale de timp, pentru obținerea de date care reflectă situația actuală și care permite determinarea tendințelor în dezvoltarea acesteia.

Monitorizarea este principala sursă de date de feedback în sistemul de gestionare a resurselor de apă. Permite determinarea caracteristicilor cantitative și calitative ale apei și evaluarea conformității acesteia pentru anumite tipuri de utilizare.

Analiza SWOT a monitoringului resurselor de apă în Republica Moldova

• Puncte tari

- Republica Moldova dispune de un cadru legal și normativ bogat;
- Cadru legal armonizat în conformitate cu cel al UE;
- Prezența unui număr însemnat de posturi de monitoring atât a apelor de suprafață, cât și a celor subterane;
- Prezența acordurilor bilaterale cu România și Ucraina în privința monitoringului apei râurilor transfrontaliere.

• Puncte slabe

- Lipsa punctelor suficiente de monitoring pe multe râuri mici și mijlocii;
- Lipsa monitoringului hidromorfologic, în special pe lacurile de acumulare de pe cursurile râurilor;
- Lipsa punctelor suficiente de monitoring a apelor subterane;

Analiza SWOT a monitoringului resurselor de apă în Republica Moldova

• Oportunități

- Atragerea investițiilor străine pentru dezvoltarea rețelelor naționale de monitoring, în contextul aderării la UE, dar și a gestionării resurselor de apă transfrontaliere;
- Extinderea rețelei de monitoring a apelor de suprafață cu amplasarea punctelor de monitoring hidrologic și al calității apei și pe râurile mici și mijlocii;
- Extinderea rețelei de monitoring a apelor subterane prin amplasarea punctelor de monitoring în toate raioanele și orizonturile acvifere.

• Riscuri (Amenințări)

- Reorganizarea permanentă a instituțiilor guvernamentale poate afecta monitoringul resurselor de apă;
- Dificultăți în extinderea rețelelor de monitoring din cauza lipsei surselor financiare și investițiilor în domeniu;
- În contextul aridizării climei există riscul de secare a râurilor mici, respectiv amplasarea posturilor de monitoring pe aceste râuri poate să nu aducă rezultate.

Propuneri pentru îmbunătățirea de monitorizare bilaterală

Îmbunătățirea de monitorizare bilaterală constă în colectarea de informații în anumite puncte, în anumite intervale de timp, pentru obținerea de date care reflectă situația actuală și care permite determinarea tendințelor în dezvoltarea acesteia.

Rețea de monitoring hidrologic ar trebui să se instituie în conformitate cu starea hidrologică, ecologică și hidrochimică a bazinului acvatic.

Este necesar de efectuat unele investigații prealabile, care includ colectarea și analiza informației privitor la clasa de calitate a apei, tipurile de folosință a bazinului acvatic și starea lui ecologică, sursele de poluare punctiforme și difuze, distanța de la posturile de observații hidrologice și evidențierea poluanților specifici.

Îmbunătățirea și aprobarea de ambele părți a programului de monitorizare a calității și cantității apelor de suprafață, identificarea cazurilor de poluare excepționale și sursele acesteia și notificarea autorităților locale și centrale autorizate să ia măsuri de atenuare și restaurare.

Efectuarea observațiilor sistematice asupra calității și cantității apelor de suprafață în secțiuni de monitoring și asigurarea schimbului de date operativ și permanent între două state, ce ar permite îmbunătățirea considerabilă a calității managementului și obținerea unor rezultate mai bune, cu o rentabilitate mai mare și într-un timp mai scurt.

Propuneri pentru îmbunătățirea monitorizării hidrologice in vederea evaluării funcționarii CHN

- Post comun de nivel, debit, temperatura apei in aval de CHN, regiunea Naslavcea
- post automat de nivel in cadrul CHE-2 pentru evaluare dinamicii volumului
- transmiterea in timp către partea moldava a datelor cu privire la debitele de evacuare de la CHE-2
- transmiterea planului de evacuare a debitelor de apa de la CHE-1 si CHE-2 in timp util către partea moldava
- adoptarea unor indicatori de evaluare a funcționarii CHN (indicator of hydrological alterations, environmental flow components)

Concluzii

Din perspectiva concordanței dintre punctele de monitoring și importanței corpurilor de apă, nivelurilor de impact antropic, monitoringul resurselor de apă are lacune din cauza faptului că rețeaua națională de monitoring și punctele de monitoring și tipul acestora a fost stabilit mult timp în urmă, ceea ce în contextul dezvoltării economice și modificării modului de viață care aduce un impact antropic în creștere, creează discrepanțe în rețeaua de monitoring existentă și eficiența acesteia.

Este necesară extinderea rețelelor naționale de monitoring hidrologic și a calității apelor de suprafață, încât să cuprindă și râurile medii și mijlocii.

De asemenea, este necesară consolidarea politicii de gestionare a datelor privind starea și utilizarea resurselor de apă, prin definirea rolurilor responsabilităților instituțiilor abilitate în acest domeniu, pentru asigurarea unui acces la date reale și la crearea unei bune cooperări între aceste instituții în procesul de management al acestor date.